

Дем'янчук Т.О., Дячук Н.В.
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЕЛЕКТРОННОГО СЛОВНИКА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Лексика в освітній сфері часто включає терміни та поняття, які мають специфічне значення в контексті різних освітніх систем і культур. Це створює особливі виклики для перекладачів, яким необхідно точно та адекватно передати ці поняття в іншій мові та культурному контексті. У зв'язку з цим розробка тезаурусного перекладного словника, який включав би освітню лексику, є важливим інструментом для фасилітації точного та ефективного міжкультурного обміну знаннями. Тезаурусні перекладні словники лексики є важливим інструментом для розвитку лінгвістичних навичок та розуміння мови для студентів, вчителів, мовників та всіх, хто цікавиться вдосконаленням своїх мовних вмінь [1, с. 21]. Розробка такого словника для галузі освіти допомагає розширити лексичний запас, оскільки він включає в себе широкий спектр термінів та їх взаємозв'язки, що дозволяють вивчати різноманітні концепції, пов'язані з освітою, і виражати їх у мовленні.

У зв'язку з широким використанням мовних технологій та штучного інтелекту, створення тезаурусного перекладного словника відкриває нові

можливості для розвитку мовних програм та додатків, спрямованих на підтримку освітнього процесу. Цей словник може служити основою для створення інноваційних інструментів, що полегшують навчання та сприяють міжкультурному розумінню у навчальних середовищах [2, с. 105].

Саме тому, нами було розроблено практичний тезаурус для користування студентам та викладачам [3]. В ході розробки тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти на сайті Weblium було виявлено, що такий інструмент має великий потенціал у полегшенні розуміння та використання освітніх термінів. Високий ступінь зручності та доступності інтерфейсу сприяє зручному користуванню словником для різних категорій користувачів, що забезпечує його широке використання в освітній сфері. Розглянемо основні кроки, які є ключовими в розробці словників, які ми також використали в своїй роботі.

1. Збір лексичного матеріалу. Перший крок у створенні тезаурусного словника — збір необхідного лексичного матеріалу. Важливо визначити, які терміни використовуються в освітній сфері, зокрема у педагогіці, методиці, оцінюванні, адмініструванні та інноваційних підходах до навчання. Першочергово нами було визначено ключові освітні терміни, такі як «курс», «модуль», «акредитація», «дистанційне навчання». Збір даних включав аналіз навчальних програм вищих навчальних закладів, офіційних документів, а також освітніх веб-сайтів.

2. Відбір та класифікація лексики. Після збору інформації ми систематизували терміни за категоріями, такими як «Технології навчання» (e-learning, мобільне навчання), «Оцінювання знань» (тести, портфоліо). Кожна категорія включала визначення, синоніми, переклади, а також приклади використання в освітньому контексті. **3. Розробка структури словника.** Структура тезаурусного словника має бути зручною для користувача та водночас досить гнучкою, щоб містити різні типи інформації. Кожен термін у словнику має бути представлений із визначенням, синонімами, антонімами, перекладами на цільові мови та контекстними прикладами використання. **4. Розробка інтерфейсу та функціоналу.** Сучасний словник повинен мати інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, доступний як у вигляді веб-сайту, так і у мобільних додатках. Важливо забезпечити функції пошуку по словнику, фільтрації за темами, а також можливість додавання нових термінів користувачами з подальшою модерацією, що ми і додали при розробці словника. **5. Тестування та оптимізація.** Перед остаточним запуском словника важливо провести його тестування серед потенційних користувачів — викладачів, студентів, перекладачів. Зауваження та пропозиції від цієї аудиторії допоможуть виправити помилки і внести необхідні удосконалення.

Важливо зазначити, що важливим аспектом розробки була не лише лінгвістична складова, а й освітній аспект. Додаткові рекомендації щодо використання термінів у конкретних контекстах допомагають зрозуміти їхнє значення та застосування в навчальній та практичній діяльності. Приклади застосування термінів розширюють знання користувачів і надають можливість більш глибокого осягнення навчального матеріалу. Встановлено, що посилання

на додаткові освітні ресурси збільшують корисність словника, розширюючи доступність додаткової інформації та можливість поглибленого вивчення теми. Це сприяє підвищенню рівня освітньої грамотності та підтримує постійний процес навчання та розвитку.

Висновки. Створення тезаурусного перекладного словника лексики в галузі освіти є складним, але вкрай важливим завданням, що сприяє полегшенню міжнародної освітньої комунікації. Практичний підхід до його розробки, який охоплює відбір, систематизацію, тестування та оптимізацію, дозволяє створити ефективний і корисний інструмент для багатьох освітніх фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Карпова О.М. Про лексикографічні форми тезауруса в англомовній лексикографії/ О.М. Карпова// *Лексика і лексикографія*. – М., 2000. – №7. – С. 20-22.
2. Данилюк І. Корпус текстів граматичної службовості [Текст] / І. Данилюк // *Прикладна лінгвістика та лінгвісти і технології: MegaLing-2012* : Зб. наук. пр. – К. : УМІФ, 2013. – С. 102-112.
3. Thesaurus. URL : <https://mythesaurus.my.canva.site/>.